

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 294/2023-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného KADUC & PARTNERS s. r. o., Trojičné námestie 4, Trnava, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 39Up/1365/2022 zo 16. marca 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. mája 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením o odmietnutí jeho odporu proti platobnému rozkazu.

II.

2. Okresný súd na návrh žalobkyne v upomínacom konaní podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) platobným rozkazom zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobkyni 64 000 eur s príslušenstvom. Sťažovateľ, zastúpený advokátom, podal proti platobnému rozkazu odpor elektronickými prostriedkami, no nie na určenom elektronickom formulári. Okresný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka z 21. februára 2023 odpor z tohto dôvodu odmietol. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že odmietnutie odporu je výsledkom prepiaťeho formalizmu a jeho odpor mal všetky náležitosti platného procesného úkonu. Ďalej poukázal na to, že nárok žalobkyne je premlčaný a odmietnutím odporu mu bolo odopreté uplatniť námietku premlčania.

3. Okresný súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením sudcu sťažnosť sťažovateľa zamietol ako nedôvodnú. Poukázal na ustanovenia zákona o upomínacom konaní o forme podania odporu, ktorej nedodržanie je zákonom sankcionované odmietnutím odporu. Zdôraznil, že súd postupuje v súlade so zákonom o upomínacom konaní a rozhodovacou praxou. Príkladom vymenoval viaceré rozhodnutia ústavného súdu a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

III.

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti opakuje rovnaké námietky ako v sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. Argumentuje, že okresný súd na úkor jeho základných práv uprednostnil príliš formalistický výklad v intenzite odňatia možnosti brániť sa proti platobnému rozkazu námietkou premlčania. Odmietnutie odporu výlučne z formálnych dôvodov považuje za odporujúce jeho právu na spravodlivý súdny proces. Sťažovateľ osobitne zdôrazňuje, že nebola zohľadnená jeho námietka premlčania, ktorú vzniesol v odpore, a súd sa s ňou nevyporiadal. Podľa sťažovateľa k jeho odporu mal byť zaujatý individualizovaný prístup.

IV.

5. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, treba uviesť, že zákon o upomínacom konaní predpokladá podania na predpísaných elektronických formulároch, ktoré sprevádzajú celé konanie, a to aj pri odpore podanom elektronickými prostriedkami. Zákon pre upomínacie konanie je formálne prísny a nedodržanie formy sankcionuje. Sťažovateľ nepochybne zanedbal svoju zákonnú povinnosť a odpor proti platobnému rozkazu podal elektronicky, nie však prostredníctvom na to určeného formulára. Nedodržaním formálnych podmienok na podanie odporu sa preto sťažovateľ, zastúpený advokátom, sám vystavil následku v podobe odmietnutia odporu podľa § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní, podľa ktorého súd bez toho, aby vyzýval žalobcu na vyjadrenie, odmietne odpor podaný elektronickými prostriedkami inak ako podľa § 11 ods. 2 zákona, podľa ktorého ak sa odpor podáva elektronickými prostriedkami, musí byť podaný prostredníctvom na to určeného elektronického formulára. Ak teda okresný súd napadnutým uznesením sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu o odmietnutí odporu zamietol, nemožno také rozhodnutie považovať za arbitrárne a ústavne neudržateľné. To platí osobitne z toho dôvodu, že sťažovateľ bol pri podaní odporu zastúpený advokátom.

6. Ústavný súd už uvedenú problematiku používania elektronických formulárov v upomínacom konaní opakovane riešil. Dospel k obdobným právnym záverom ako v tomto prípade. Ide o uznesenia ústavného súdu, ktorými boli ústavné sťažnosti odmietnuté z totožných dôvodov (IV. ÚS 118/2020, IV. ÚS 369/2020, I. ÚS 472/2020, II. ÚS 177/2020, I. ÚS 479/2020 či I. ÚS 37/2021 a IV. ÚS 208/2021). Opačný názor sa vyskytol len v dvoch rozhodnutiach ústavného súdu (III. ÚS 380/2020 a I. ÚS 484/2020). K tomu treba uviesť, že dôveru v určitú rozhodovaciu prax v skutkovo a právne porovnateľných veciach vyvoláva až ustálená rozhodovacia prax a nie ojedinelé rozhodnutia vybočujúce z určitej línie rozhodovania. Judikatúra ústavného súdu sa predovšetkým po rozhodnutiach č. k. III. ÚS 380/2020 a I. ÚS 484/2020 v intenzívnej reprezentatívnej perspektíve stabilizovala natoľko, že retrospektívne možno tieto rozhodnutia vyhodnotiť ako ojedinelé. To odôvodňuje nevyužitie inštitucionalizovaného zjednotenia prostredníctvom postupov v § 13 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), keďže transparentnosť rozhodovania ústavného súdu možno dosiahnuť aj prirodzenou cestou vývoja jeho judikatúry.

7. Nebolo zistené, že by výklad právnych noriem aplikovaných vo veci sťažovateľa a závery okresného súdu v napadnutom uznesení boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia zákona, ktorá by bola popretím jeho podstaty a zmyslu. Preto je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá. Preto ani nebol dôvod osobitne sa zaoberať návrhom sťažovateľa na odklad vykonateľnosti ústavnou sťažnosťou namietaného rozhodnutia. Čo sa týka námietok sťažovateľa, že nebola zohľadnená jeho námietka premlčania nároku žalobkyne, treba uviesť, že ide o zákonom predpokladaný následok odmietnutia jeho odporu proti platobnému rozkazu z procesných dôvodov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. mája 2023

Robert Šorl
predseda senátu